

LXVII
Psalmus

obuiabunt: nec territus longe siet a nobis
notus et amicus: ubi nullus erit qui timca-
tur inimicus.

Explicit Tractatus de ps. LXXXVII.

Incipit Tractatus de ps. LXXXVIII.

Ponus caritati vestre: donante domi-
no: accipite de spe quaz habemus
in christo Iesu domino nostro: et ergute anios:
quia ille qui permisit ita cetera complevit est:
ut multa complevit. **D**at enim nobis ad eum si-
duciam: non meritum nostrum: sed illius miser-
icordia. **E**t ipse est quantum arbitror. **In-**
tellectus ethan israelite. **U**nus iste psal-
mus titulum accepit. **A**udieras enim quis homo
sacerdos vocabat ethan: interpretatio nomi-
nis huius robustum indicat. **E**t nemo in hoc
seculo robustus est: nisi in spe permissionis
dei. **Q**uatum enim attinet ad merita no-
stra infirmi sumus: quantum ad eius misericor-
dia robusti sumus. **I**taque iste infirmus in se-
robustus in misericordia dei inde cepit.

Sermo primus de prima pte
psalmi.

Misericordias tuas domine:
in eternum cantabo. **In ge-**
neratione et generationem
annunciabo veritatem tuam in ore meo.
Obsequatur membra inquit mea: domino
meo loquor: sed tua loquor: annuciabo ve-
ritatem tuam in ore meo. **S**i non obsequor
seruus non sum: si a me loquor medax suz.
Ergo ut et abs te dicam: et ego dicam: duo que-
dam sunt: **U**nus tuum: unus meum: veritas
tua: os meum. **Q**uam ergo veritatem annun-
ciet: quas misericordias caret andiamus.

Quoniam dixisti in eternum miseri-
cordia edificabitur: **H**oc canto: hec est ve-
ritas tua: huic annunciente seruit os meum.
Quoniam dixisti in eternum misericordia edi-
ficabitur. **S**ic inquis edifico ut non destruas:
quoniam quosdam sic destrues ut non edifices:
quosdam vero sic destrues ut edifices. **N**isi enim
quidam destruerent ut edificarent: non dice-
retur Hieremie: Ecce posui te ad destructionem
et ad edificationem. **E**t utique omnes qui
idola colebant: et lapidibus seruiebant: in
christo non edificarent: nisi in pristino erro-
re destruerent. **T**rusus nisi quidam ita de-
struerent ut non edificarent: non diceretur:
Destruies eos et non edificabis illos. **P**ro-
pter eos qui destruuntur et edificant: ne pu-
tareret edificationem qua edificant esse tpalet:
sicut tpalet fuit ruina in qua destruuntur: te-

LXXXVIII.

nuit se iste cui os seruit veritati dei ad ipsas
veritatem dei. **I**deo annunciaro: ideo dico:

Quoniam dixisti securus o homo dico: quoniam tu
deus dixisti: quia et si ego in verbo meo flu-
ctuarer: verbo tuo confirmarer. **Q**oniam dixisti.

Quid dixisti? In eternum misericordia edifi-
cabitur. **In celis permanebit veritas**

Alia lta.
t in eis.

tu. **Q**uoniam superius ita in sequentibus.

Misericordias tuas domine inquit in eternum
cantabo: in generatione et generationem an-

nunciabo veritatem tuam in ore meo. **D**ixit mi-

sericordias: dixit veritatem: ita rursus veri-
tas iungit: **Q**oniam dixisti in eternum edificabitur

misericordia: in celis permanebit veritas tua.

Et hic repetivit misericordiam et veritatem.
Annuerse enim vie domini misericordia et

veritas. **N**ecque non exhibet veritas in impletione
permissionis: nisi procederet misericordia in re-

missione peccatorum. **B**einde: quoniam populo israel
etiam fini carnem venienti de semine abrae

promissa erat multa prophetice: et ita ille plus
propagatus est in quo unplerens promissa dei.

Non autem clausit deus fontem bonitatis sue etiam
in alienigenas gentes quas sub angelis co-

stituerat portiones sibi faciens populum israel.

In hec duo et plus distincte distribuit mi-

sericordiam domini et veritatem. **A**it enim christus mi-

nistrum fuisse circuncisionis propter veritatem dei
ad confirmationes permissiones patrum. **E**cce quod
non fecellit deus: ecce quod non repulit deus ple-
bem suam quam preservavit.

Et enim cum de casu iudeorum agere fecerat: ne quis putaret sic illos improba-

tos: ut nihil frumenti ex illa ventilatione in hor-
re mitteretur: ait aplius: **N**on repulit deus plebe suam quam preservavit.

Non et ego israelita sum. **S**i totum illud spine fuerunt: unde hoc
grandum: **N**obis loquor. Ergo impleta est ve-

ritas dei in his qui ex israelitis crediderunt:
et venit unus paries ex circuncisione applicans
se ad lapidem angularem. **S**ed ille lapis angu-

lu non faceret: nisi alius parietem ex gentibus
fusco periret. **I**lle itaque paries tandem proprie-

ptinet ad veritatem: iste autem alius ad miseri-

cordiam. **B**ico enim inquit christus ministrum
fuisse circuncisionis propter veritatem dei ad

comfirmationes permissiones patrum: gentes
autem super misericordia glorificare deum. **M**erito
in celis permanebit veritas tua.

Enī omnes illi israelite vocati apostoli: celi fa-

cti sunt qui enarrant gloriam dei. **B**ebis celis
dicit: Celi enarrant gloriam dei: et opera manus eius annunciat firmamentum. **C**et nouerit
tis de his celis dici: certe de his in sequenti
expissi dictum est: **N**on sunt loquela neque sermones

psalmus

quorum non audiant voces eorum. Quere quorum: non inuenis supra nisi celorum. Si ergo apostoli sunt: quorum in omnibus loqueli vox audit a est: ipsi sunt de quibus dictum est: In omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum: quia et si assumpti hinc sunt anteq[ue] ecclesia impleret orbem terrarum: tam verba eorum puerunt usq[ue] ad terminos orbis terrarum. Bene accipimus i[ns] his impletu[m] quod nunc legimus: In celis p[re]parabis veritas tua. // Disposui testamentu[m] electis meis: Dixisti: intellexisti: hoc totu[m] dixisti: Disposui testamentu[m] electis meis. Quod testamentu[m] nisi nouu[m] testamentu[m]: Qd[icitur] testamentu[m] nisi quo renouamur ad nouu[m] hereditate: Quod testamentu[m] nisi cui[us] hereditatis desiderio et amore cantam canticu[m] nouu[m]: Disposui in qd[icitur] testamentu[m] electis meis. Jurau[er]t David seruo meo: Qd[icitur] securus loquit iste q intelligit cui os seruit veritati. Quoniam dixisti securus loquor. Si securu[m] me facis qd[icitur] dixisti: quanto securior em quia iurasti: Bei quippe iuratio p[er]missionis est confirmatio. Bene prohibetur homo iurare ne consuetudine iurandi: qd[icitur] poterit homo falli etiam in plurimum plabatur: deus solus securus iurat: qd[icitur] falli non poterit. Videamus qd[icitur] quid iuraverit deus. Jurau[er]t inquit David seruo meo. U[er]o in eternu[m] p[re]parabo semen tuu[m]. Semen David qd[icitur] eit nisi semen Abrae: Qd[icitur] autem semen Abrae: Et semen tuo inquit qd[icitur] est christus. Sed forte ille christus caput ecclesie salvator corporis semen est Abrae: et ideo dauid: Nos autem non sumus semen Abrae: Immo yo sum sicut apostol ait: Si autem vos christi: ergo Abrae semen estis: fm p[er]missione heredes. Sic ergo hic accipimus fratres: usq[ue] in eternu[m] p[re]parabo semen tuu[m]: non tamen illam carnem christi natam ex Maria virginie: sed etiam nos omnes credentes in christo. Illius enim capit[ur] membra sumus. Non potest h[oc] corpus decollari. Si in eternu[m] caput: in eternu[m] gloriant et membra ut sit ille christus integer in eternu[m]: U[er]o in eternu[m] p[re]parabo semen tuu[m]. // Et edificabo in generatione et generatione: sedem tuu[m]. Putamus hoc dixit: in eternu[m] qd[icitur] in generatione et generatione: quoniam supra dixerat: i[ns] generatione et generatione annui ciabo veritatem tuam in ore meo. Quid est in generatione et generatione: In omnem generationem. Non enim totiens repetendum erat verbum: quoties generatio venit et transi.

LXXXVIII.

Ergo multiplicatio generationu[m] in repetitione significata et commendata est. An forte due generatores sunt intelligende sic nos: sicut iam insinuatum vestre caritati retinetur: Est. n. generatio nunc carnis et sanguinis: et generatio futura in resurrectione mortuorum. Predicat hic christus: predicabis ibi. Sed hic predicas ut credatur: ibi predicabitur ut videas. Edificabo in generatione et generatione sedem tuu[m]. Hunc autem christus habet in nobis sedem suu[m]: edificata est sedes eius in nobis. Nisi enim sederet in nobis: non nos regeret: si ab illo autem non regeremur: a nobis ipsi precipitaremur. Sedet ergo in nobis regnans in nobis: sedet iam in illa generatione que fuerit ex resurrectione mortuorum. In eternu[m] christus regnabit in sanctis suis: hoc promisit deus: hoc dixit deus. Si parsi est hoc: iuravit deus. Quia ergo non sum merita nostra: sed sum illi misericordia firma est p[er]missio: nemo debet cum trepidatione predicare unde non potest dubitare. Sicut ergo in cordibus nostris robur illud: unde ethan nomen accepit robustus corde: Preducimus veritatem dei: eloquissum dei: p[er]missa dei: iurationem dei: et his modis omni ex parte firmati predicemus: et portando deum celis sumus. // Confitebunt celi mirabilia tua domine. Ad merita sua confitebunt celi: et confitebunt celi mirabilia tua domine. In omni enim misericordia perditoris: in iustificatione impiorum quid laudamus nisi mirabilia dei: Laudas quid resurrexerunt mortui: plus lauda quia redempti sunt predicti. Que gratia: que misericordia dei: Vides hominem heri voraginem ebriositatis: hodie ornamentum sobrietatis. Vides hominem heri cenum luxurie: hodie decus temperatie. Vides hominem heri blasphematorum dei: hodie laudatorum dei. Vides hominem heri seruum creature: hodie cultorem creatoris. Ab ipsis omnibus desperationibus ita homines converuntur: non respiciant ad merita sua: sicut celi. Confiteantur celi mirabilia eius: a quo facti sunt celi. Quoniam videbo inquit celos opera digitorum tuorum. Confitebunt celi mirabilia tua domine. Et ut noueritis: quia celi confitebuntur: videte ubi confiteantur. Sequitur enim **Et veritatem tuam in ecclesia sanctorum.** Alia lsa. Etenim Be celis ergo nulla dubitatio est quod intelligant predicatorum verbi veritatis. Et ubi confitebuntur celi mirabilia tua: et veritatem tuam: In ecclesia sanctorum.

Psalmus

Excipiat ecclesia rorem celorum: sicut in
terre pluant celi: et germinet excipiēs plu-
uiam germina bona: opera bona: ne pro bo-
na pluvia det spinas: et pro horreo expectet
ignem. **L**obite celi mirabilia tua dñe:
et veritatem tuā in ecclesia sanctorū. Celi ergo
confitebunt mirabilia tua et veritatem tuaz.
Totū quicqđ pdicant celi ex te est: et de te
est: et ideo securi pdicant. **N**orūt em̄ quem
pdicat: qz nō possunt de pdicato erubescē.
Quid pdicant celi? Quid cōfitebunt i ec-
clesia sanctorū? **Q**uoniam q̄s in nubi-
bus equabit dño: Hoc celi confi-
tebunt: hoc celi pluent. **Q**uid? **Q**m̄ quis i
nubibus equabit dño? **I**nde securi pdicato-
res: qm̄ nemo in nubibus equabit dño.
A magna laus vobis vide fratres: nō eq̄ri
nubes creatori. Si intelligat sine mysterio
ad litterā: nō magna laus est dño: nō equa-
ri nubes. **Q**uid em̄? Stelle que sūt sup nu-
bes equant dño. **Q**uid em̄? Sol et luna an-
geli celi cōparari potuerit dño. **Q**uid ē qđ
p magno ait: **Q**m̄ quis in nubib⁹ equabit
dño? **I**ntelligim⁹ fratres nubes istas sicut
celos pdicatores esse veritatis: pphetas:
apostolos: annūciatores verbi dei. **N**ā ista
omnia genera pdicatoꝝ nubes esse dictas
ex illa ppheta intelligim⁹: vbi deus iratus
vinee sue dixit: **M**ādabo nubib⁹ meis ne
pluant sup eam imbrē. **Q**uā vineā expli-
cat et designat aptissime dicens: **V**inea dñi
sabaoth dom⁹ israel est. Ne tu aliter intelli-
gas vineā: et relictis omnib⁹ significatis ter-
ram scruteris: **V**inea inq̄t dñi sabaoth do-
mus isrl est. Nō intelligat aliud: sed intelligat
dom⁹ israel se esse vineā meā: se intelli-
git mihi nō dedisse vuā sed spinas: se intel-
ligat i grātā extitisse plātatori atq; cultori:
ingratam extitisse irrigatori. Ergo si vinea
dñi sabaoth dom⁹ israel est: quid dixit ira-
tus: **M**ādabo nubibus meis ne pluāt sup
eam imbrē. Et reuera ita fecit: **M**isi sunt
apostoli tanq; nubes ut pluerent iudeis: et
illi verbū dei repellētes: qā p vnts spinas
dederunt: dixerunt apostoli: **A**d vos missi
eram⁹: sed qz repulisti verbū dei: imus ad
gētes. Ex illo ceperūt nubes nō pluere plu-
uiam sup vineā illam. Si igīt nubes pdica-
tores sunt veritatis: queram⁹ primo quare
sunt nubes: Idez quippe celi: idem nubes:
celi ppter fulgorem veritatis: nubes ppter
occulta carnis. Nubes em̄ om̄es nebulose
sunt ppter mortalitatē: et veniūt et transeūt
pter ip̄a occulta carnis: id est occulta nu-

LX XXVIII.

bis. **A**it aplus: **N**olite ante temp⁹ quicqđ
iudicare: donec veniat dñs et illuminabit ab
sc̄dita tenebrarū. **H**ūc ḡ quid loquac hō
vides: quid gestet in corde: nō vides. **Q**d̄
exprimit de nube vides: qđ seruaf in nube
nō vides. **C**ui em̄ oculi nubem penetrat:
Ergo nubes in carne pdicatores veritatis:
Venit ip̄e om̄iū creator i carne. **S**ed q̄s
i nubibus equabit dño: **E**t quis simili-
lis erit dño in filijs dei? **E**rgo nemo i
filijs dei: similis erit filio dei. **E**t ip̄e dictus
est filius dei: et nos dicti sumus filii dei. **S**z
q̄s similis erit dño in filijs dei: **I**lle ynicus
nos multi: **I**lle vn⁹: nos i illo vnū: **I**lle na-
tus: nos adoptati. **I**lle ab eterno fili⁹ yni-
genitus p naturā: nos a tpe facti p gratiā.
Ille sine vlo peccato: nos per illū liberauit
a peccato. **Q**uis ergo in nubibus equabit
dño: aut q̄s similis erit dño i filijs dei: **B**i-
cimus nubes ppter carnē: et sumus pdicato-
res veritatis ppter imbrē nubium. **S**ed
caro n̄ a aliter venit: caro illi⁹ aliter. **B**ici-
mur et filii dei: sed ille aliter filius dei. **I**lli⁹
nubes ex virgie: ille fili⁹ ex eternitate equa-
lis patri. **Q**uis ergo in nubib⁹ equabit do-
mino: aut q̄s filis erit dño in filijs dei: **B**ic-
at ip̄e dñs vtrū simile inueniat. **Q**uē me
dicūt homies esse filiū homis: **E**cce em̄: qz
videoz: qz cōspicior: qz inter vos ambulo:
et fortasse p̄sentia vilui: dicite: quē me dicūt
homies esse filiū homis: **L**erte q̄ filiū homi-
nis vident: nubē vident: dicant vel dicite:
quē me dicūt homies esse. **E**t responderūt
dicta hominū: **A**lij dicunt Hieremiā: alij
H̄eliam: alij Johannē baptistam: aut vnū
ex prophetis. **H**ominate sunt multe nubes
et filii dei. **E**t enim quia iusti et sancti: vtqz
et ipsi filii dei: Hieremias: Helias: Joha-
nes: filii dei: et nubes: quia pdicatores dei.
Bixistis q̄s nubes me hoies esse putēt: et in
q̄bus filijs dei me hoies numerēt: dicite et
vos: quē me dicitis esse. **R**̄ndēs Petr⁹: p
omnib⁹: pro vnitate vn⁹: **L**u es inq̄t chri-
stus filius dei viui. **Q**uoniam quis in nubi-
bus equabit domino: aut quis similis erit
domino inter filios dei: **L**u es christus fi-
lius dei viui: non quomō filii dei: qui tibi
nō equātur. **V**enisti in carne: sed nō quo-
modo nubes que tibi non equātur. **Q**uis
enim tu: cui respondeſ: **L**u es christus fi-
lius dei viui: quem putauerunt alij homi-
nes non sancti: non iusti: vnū ex pphetis:
aut H̄eliam: aut Hieremiā: aut Johannē
baptistā: **Q**uis ergo es tu: **A**udi quod se-

Psalmus

Alia lra. quitur. **D**eus glorificatus in consilio iustorum: quis ergo in nubibus egrediens deum: aut quod similitudinem erit domino in filio dei: qui ille deus est glorificatus in consilio iustorum: **Q**ui non potest equeles illi esse: consilium ipsorum sit credere in illum. **Q**ui non potest equeles illi esse nubes et filii dei: restat consilium aie humane fragilitatis: ut quod gloria in domino glorie. **B**eatus glorificatus est in consilio iustorum. **M**agnus et terribilis in oculis quod in circuitu eius sunt. **A**lbis deus. Qui ergo in circuitu eius sunt: quod ubique est: **S**i enim habet aliquos in circuitu: quod vnde finit intellegit. **H**orro si verum dictum est: a deo et deo: magnitudinis eius non est finis: quod remanet: qui sunt in circuitu eius: nisi quod ille quod ubique est: voluit per carnem in uno loco nasci: in una gente conuersari: in uno loco crucifigi: ex uno loco resurgere: ex uno loco in celum ascenderemus. **T**ibi hoc fecit: in circuitu eius gentes sunt. **S**i ibi remaneret: ubi ista fecit: non esset magnus et terribilis in oculis quod in circuitu eius sunt. **Q**uia vero ibi sic predicauit: ut inde sui nomis mittaret predicatorum per oculos gentes toto orbe terrarum faciendo miracula per seruos suos: factus est magnus et terribilis in oculis quod in circuitu eius sunt. **B**ene de virtutum quod similitudinem in circuitu tuo. **A** magna potentia tua: tu fecisti celum et terram et oiam quod in eis sunt: sed plus est misericordia tua quod exhibuit veritate in circuitu tuo. **S**i enim ibi solus predicareris ubi nasci: ubi pati: ubi resurgere: non ascenderemus voluisti: impleta esset illa veritas promissa dei ad confirmationes promissiones patrum: sed non impleretur. **G**entes autem super misericordia glorificare debent: nisi illa veritas expandere: et ab illo loco ubi apparere voluisti in circuitu disfundere. **T**u quidem illo loco de nube propria intonuisti: sed ad rigandum in circuitu gentium: alias nubes misisti. **V**ere potens implesti quod dictisti: **A**nodo videbitis filium hominis venientem in nubibus celi. **P**otes es dominus et veritas tua in circuitu tuo. **S**ed cui cepit veritas tua in circuitu predicari: utique fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania: astiterunt reges fratre: et principes concuerunt in unum aduersus dominum: et aduersus christum eius. **U**tique cum cepisset veritas tua predicari in circuitu tuo: tandem venires ad ducendam iugem ex alienigenis: occurrit leo fremens et suffocans a te. **H**oc enim prefiguratus est in Samson: et illis verbis meis sine nomine illius dictis non acclamaretis: nisi agnoscetis. **A**udistis enim ut illi quod soletis complui a nubibus dei: ergo

LXXXVIII.

veritas tua in circuitu tuo. **S**ed quod sine persecutionibus: quod sine contradictionibus: cum dictum sit: eum natum in signum cui contradicitur. **Q**uia ergo illa gens ubi nasci: ubi conuersari voluisti: tandem terra erat separata a fluctibus gentium: ut appareret arida confluenda: reliqua autem gentes mare erant in amaritudine sterilitatis sue: quod faciet predicatorum spargentes veritatem tuam in circuitu tuo: quod tremunt fluctus maris: quod facient. **T**u dominus potestis maris: **N**on quod fecit mare seu endo: nisi die quem hodie celebramus. **C**harybdis occidit: semina sanguis spargit: seges ecclesie pullulabunt. **S**ecure ergo propter nubes: diffundatur veritatem tuam in circuitu tuo: non timeat rabidos fluctus. **T**u dominus potestis maris. **N**ouef quidem mare: et contradicit mare: postremit mare: sed fidelis deus quod non vos sinat temptari super id quod potestis. **Q**uia ergo fidelis est qui non vos sinat temptari super id quod potestis. **D**ominum autem fluctuum eius tu mitigas. **N**enig et placaretur mare: immo ut eneruaret rabies maris: quid in ipso mari fecisti? **T**u humiliasti sic vulneratum superbum. **H**umiliasti te: et humiliatus est superbos. **S**uperbus etiam quod superbiam: superbos tenebat: humiliatus ergo magnus: credens autem in eum factus est parvus. **B**u nutriri parvus ex exemplo magnificatus qui quod tenebat diabolus predidit: quod superbos non nisi superbos tenebat. **B**ato tanto humilitatis exemplo: didicerunt homines damnare superbiam suam: imitari humilitatem christi. **I**ta ergo ille perdendo quod tenebat etiam ipse humiliatus est: non correctus sed prostratus: **T**u humiliasti sicut vulneratum superbum. **H**umiliatus es et humiliasti: vulneratus es et vulnerasti. **N**eque enim eum non vulneraret sanguis tuus qui effusus est: ut deleret chirographum peccatorum. **U**nde enim superbiebat: nisi quia cautionem contra nos tenebat. **H**anc tu cautionem: hoc chirographum tuo sanguine deleveristi. **I**llu ergo vulnerasti: cui tot abstulisti: **V**ulneratum enim intelligas diabolum: non penetrata carne quam non habet: sed percussisse corde ubi superbos est. **E**t in brachio virtutis tue dispersisti inimicos tuos. **T**u sunt celi et tua est terra: **A**te

Psalmus

pluant: super tuam pluant. Tui sunt celi quos predicata est veritas in circuitu tuo: tua est terra que excipit veritatem in circuitu tuo. Benignus quod illa pluvia factum est: O rex terrarum et plenitudine eius tu sum dux: aquilone et maria tu creasti. Non enim aliquid contra te valet: altra creatorem suum. Et malitia quidem sua per sue voluntatis pueritatem seire potest in modis: namque tam excedit modum positum a creatore qui fecit omnia. Quid ergo timeo aquilonem? Quid timeo maria? Est quidem in aquilone diabolus: qui dicit: Domina sedes mea in aquilone: et ero sills altissimo: sed humiliasti sicut vulneratum superbum. Ergo quod in illis tu fecisti: plus valet ad dominationem tuam: quam illos voluntas ad malitiam suam. Aquilone et maria tu creasti. Thabor et hermon in nomine tuo exultabunt. Montes isti intellegunt: sed aliqd significant. Thabor et hermon in nomine tuo exultabunt. Thabor interpretari dicit: veniens lumen. Sed vni venit lumen: de quo dictum est: Vos estis lumen mundi: nisi ab illo de quo dictum est: Erat lumen verum quod illuminat omnem hominem veniente in hunc mundum. Illud ergo lumen: quod est lumen mundi ab illo lumine venit quod non aliunde accendit: ut timendum sit ne extingua. Ergo venit lumen ab illo: lucerna illa que non ponit sub modo: sed super candelabrum: veniens lumen thabor. Hermon interpretari anathema eius. Merito venit lumen: et factum est anathema eius. Quis nisi diaboli vulnerati superbum: Ut ergo illuminare abs te: datum est ut anathema nobis esset: qui nos in suo errore et superbia detinebat: a te nobis est. Ergo thabor et hermon in nomine tuo exultabunt: non in meritis suis: sed in nomine tuo. Bicent enim isti: Non nobis domine non nobis: sed nomen tuo da gloriam: propter mare sciens: ne forte dicant gentes: ubi est deus eorum. Tuum brachium cum potentia. Nemo sibi aliquid arroget: tuum brachium cum potentia. A te facti sumus: a te defensi sumus. Tuum brachium cum potentia. Confirmans manus tua et exalte dextra tua: iusticia et iudiciorum preparatio sedis tue. Apparebit in fine iusticia tua et iudicium tuum: non occulta sunt ista. Et de iudicio tuo dicit in alio psalmo: Pro occulis filij: erit manifestatio iudicij tui et iusticie tue. Non enim quidam ad dexteram: et quidam ad sinistram: et expauescent infideles

LXXXVIII.

cum viderint quod modo irridentes non credunt: gaudebunt iusti cum viderint quod non videntes credunt. Iusticia et iudicium preparatio sedis tue. Utique in die iudicij: Huc ergo quid? Misericordia et veritas peunit faciem tuam: Preparatione sedis tue. Iusticiam tuam et iudicium tuum: vetus timeret: nisi antecederet te misericordia et veritas tua. Quid timeam in fine iudicia tua: quod precedente misericordia tua deles peccata mea: et exhibendo veritatem impletus promissa tua: Misericordia et veritas tua peunit faciem tuam. Uniuersitate inquit vie domini misericordia et veritas. In his omnibus non exultabim: aut quod exultam capiem: aut ubi sufficiens leticie nostre: aut lingua idonea erit explicare gaudium nostrum. Si ergo nulla verba sufficiunt. Beatus populus sciens iubilationem. O beate popule: putas intelligis iubilatorem? Nullo modo beat es: nisi intelligas iubilationem. Quid est intelligas iubilationem? Sciae vestigia: quod vobis explicare non possis. Sicut enim tuum non de te: ut qui gloriantur in domino gloriantur. Noli ergo exultare in superbia tua: sed in gratia dei. Eides ipsam gratiam tantam esse: cui lingua explicande non sit idonea: et intellexisti iubilationem. Hemerum si intelleristi in gratia iubilationem ipsius gratie: audi comedationem. Beatus certe populus sciens iubilationem. Quia iubilationem vide si non de gratia: vide si non de deo: et oino non de te. Bone in lumine vultus tui ambulabunt: Thabor ille venies lumen: nisi in lumine vultus tui ambulet: vento superbie lucerna extinguitur. Bone in lumine vultus tui ambulabunt. Et in nomine tuo exultabunt tota die. Thabor ille et hermon in nomine tuo exultabunt. Si volunt tota die in nomine tuo: sicut autem exultabunt in nomine suo: non tota die exultabunt. Non enim in gaudio permanebarunt quod de seipsis gaudebunt: et per superbiam cadent. Ergo ut tota die exultent: in nomine tuo exultabunt. Et in iusticia tua exaltabunt. Non in sua iusticia: sed in tua: ne sint zelum dei habentes: sed non solum scientiam. Quidam enim notantur ab apostolo quod zelum dei habeant: sed non solum scientiam. Ignorantes dei iusticiam: et suam iusticiam volentes constitutere: et non in lumine tuo exultantes iusticie dei non sunt subiecti. Sed vni: Quia zelum dei habent: sed non solum scientiam. Populus autem sciens iubilationem: illi enim non solum scien-

Psalmus

tiam. Beatus autem populus non nesciens: sed sciens iubilationem: unde debet iubilare: unde debet exultare: nisi in nomine tuo ambulas in lumine vultu tui. Et exultari quidem merebitur: sed in tua iusticia. Ausserat de medio iusticiam suam: et humilietur: veniet dei iusticiam exaltabitur. Et in iusticia tua exalta buntur. **Quoniam gloria virtutis eorum tu es: et in beneplacito tuo exalbit cornu nostrum.** Quia tibi beneplacuit: non quod nos digni sumus. **Quoniam domini est suscepit:** Nam ego ut cumulus arene impulsus suus ut caderem: et cecidisse: nisi dominus suscepisset me. **Quoniam domini est susceptio:** Et sancti israel regis nostri. Ipse susceptio: ipse te illuminat: in eius lumine tutus es: in eius lumine ambulas: iusticia eius exaltaris: ipse te suscepit: infirmitatem tuam ipse custodit: ipse te facit robustum de se: non de te. **Tunc locutus es in aspectu filii tuis et dixisti:** Locutus es in aspectu tuo: reuelasti hoc prophetis tuis. Ideo locutus es eis in aspectu: id est in reuelatione: unde prophetes videtes dicebant. Viderunt quiddam inter quod dicerent foras: et in occulto audierunt quod palam predicauerunt. **Tunc locutus es in aspectu filii tuis et dixisti:** Posui adiutorium super potentem: Intellexisti quem potentem. Exaltavi electum de populo meo. Intelligit quem electum: quem iam gaudetis exaltatum. **Inueni David seruum meum:** Justum David: ex semine David. **In oleo sancto meo unxi eum.** Per illo enim dicit: Unxit te deus deus tuus: oleo exultatiōis per principib⁹ tuis. **Manus enim mea auxiliabit eum:** et brachium meum confirmabit eum. Secundum quod susceptio hominis facta est: secundum quod caro in utero virginis assumpta est: secundum quod ab illo qui in forma dei equalis est patri: forma servi suscepta est: et factus est obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. **No proficiet inimicus in eo:** Sevit quidem inimicus: sed non proficiet in eo. Solet quidem nocere: sed non nocebit. Quid est ergo quod affligeret? Exercebit: non nocebit. Proderit seuiendo: quia in quos sevit coronabuntur vincendo. Quid non vincat: si nihil contra nos sevit. Aut ubi adiutor noster deus: si nos non dimicamus. Inimicus ergo faciet quod suum est. Sed non proficiet inimicus in eo. **Et filius iniqtatis non apponet nocere ei:** Et cocidā inimicos ei a facie illius. Cocidunt a spiratione sua: et quod creditur cocidunt. Paulatim enim creditur: tanquam cōminuto capite vituli

LXXXVIII.

venient in potu polli dei. Cōminuit enim caput vituli Moyses: et sparsit in aqua: et dedidit bibē filiis israel. Cōminuit oēs inimicos: creditur paulatim: et a populo dei bibitur: in corpus christi trahuntur. Et cōcidā inimicos eius a facie illius. **Et eos qui oderūt eum fugabo:** Fugabo ne nocent. Sed fugatorum istorum forte aliqui dicunt. **Quo ibo a spiritu tuo: et a facie tua quo fugā:** Et vidētes non se habere quo fugiat ab omnipotēte: quiesci fugiūt ad omnipotētem. **Et eos quod odierūt eum fugabo:** **Et veritas mea et misericordia mea cū ipso est:** Uniuersae vie domini misericordia et veritas. **Ahemētote quātū potestis: quod sex nobis cōmēdens duo hec: ut reddam illa deo.** Sicut enim ipse exhibuit nobis misericordiam: ut deleret peccata nostra: et veritatem ut impleret promissa sua: sic et nos ambulantes in via eius debemus ei reddere misericordiam et veritatem: misericordiam ut misericordia misereamur: veritatē ut non inique iudicemus. Non tibi tollat veritas misericordia: nec misericordia impedit veritatem. **Si enim per misericordiam iudicaueris atra veritatē: aut quasi rigida veritate oblitus fueris misericordiam: non ambulabis in via dei ubi misericordia et veritas occurrerunt sibi.** **Et in nomine meo exaltabit cornu eius.** Quid opus est ut imoremur: Christiani estis: christū agnoscite. **Et ponā in mari manū eius: Hoc est dñs habitus gentibus.** **Et in fluminib⁹ dexteram eius:** flumina currunt in mare: cupido homines in amaritudinē huius seculi plabunt: omnia tamen genera ista christo subdita erunt. **Ipse inuocabit me pater meus es tu: deus meus et susceptor salutis mee.** **Et ego primogenitū ponā eum: excelsum apud reges terre.** **Martyres nostri quoque natalicia celebramus sanguinem suum: propter hec credita: et nōdum visa fuderunt: quāto fortiores nos esse debemus: videndo quod illi crediderunt. Excelsum enim apud reges terre. Illi nōdum viderunt christū: adhuc principes cōueniebant in unum aduersus dominū et aduersum christum eius. Nōdum impletū erat quod in ipso psalmo sequit: **Et nūc reges intelligite: eruditimi omnes qui iudicatis terram.** Jam ergo factus est christus excelsus apud reges terre. **In eternū seruabo illi misericordiam meam: et testamētū meu fidele ipi.** **Propriū****

Psalms

fidele testamētū: in ipso mediatū ē testamētū; ipse mediator testamenti: ipse signator testamētū: ipse fideiussor testamētū: ipse testē testamētū: ipse bēdītas testamētū: ipse cohe res testamenti. **¶** **E**t pōnam in seculū seculi semen eius: Non tantū in hoc se culo: sed in seculū seculi: quo transibit vti q̄ semen ei⁹. **Q**ue ē hereditas ei⁹? Semen Abrae qđ est ch̄rist⁹. **S**i aut̄ vos ch̄risti: ergo Abrae semē estis: et si in eternū acceptu ri hereditatē: ponet in seculum seculi semē eius. **E**t thronū eius sicut dies celi. Throni regum terrenorū sicut dies terre. Alij sunt dies celi: alij sunt dies terre. **D**ies celi anni sunt illi: de quib⁹ dicitur: Tu autē idem ipse es et anni tui nō deficiēt. **D**ies terre succendentib⁹ vrgentur: p̄cedentes excludunt: nec q̄ succedunt manent: sed ve niunt ut eāt: et pene anteq̄ veniāt eunt. Iste sunt dies terre. **D**ies aut̄ celi qui et vn⁹ dies celi: et illi anni nō deficientes: nec initū ha bent: nec terminū: nec ullus dies ibi angu statur inter hesternū et crastinū. Nemo ibi expectat futurū: nemo ibi perdit preteritū: sed dies celi semp̄ p̄sentes sūt: ubi erit thronus eius in eternū. **¶** **Q**uod restat: si placet seruēmus. **Q**m̄ longus est psalmus: et adhuc vobiscū aliqd in nomine ch̄risti ac turi sumus. **R**eficite q̄ vires: nō dico ami mi vestri: nā video q̄ animo infatigabiles estis. **S**ed ppter seruos anime ut durēt in ministerio corpora vestra: aliquātulū reficie muni. **E**t refecti: ad cibos redite.

Abreliqua psalmi de quo in matu-
tino locuti sum⁹ animū intēdite: ⁊
pium debitū exigite: eo reddituro
p nos: qui fecit ⁊ nos tvos. **B**ñs christus
in superioribus psalmi ex pmissio dei annun-
ciabat: ⁊ adhuc in his verbis etiā que tra-
ctaturi sumus ipse annūciatur. **D**e illo em̄
inf cetera paulo supius dictū erat: **E**t ego
primogenitū ponam eū: excelsum apud re-
ges terre. **I**n eternū seruabo illi misericor-
diaz meā: ⁊ testamentū meū fidele ipsi. **E**t
ponā in seculū seculi semē eius: ⁊ thronuz
cui⁹ sicut dies celi. **D**e his ⁊ de oībus sup
ab ipso exordio que potum⁹ diximus. **S**e
quitur autē. // **S**i dereliquerint filij
eius lege meaz: ⁊ in iudicij⁹ meis
no ambulauerint. // **S**i iustificati
ones meas p̄phanauerit: ⁊ māda-
ta mea nō cūscē dierit. // **A**llistrabo

LXXXVIII

in v̄ga iniquitatē eorū: **t** in flagel-
lis delicta eorum. **M**isericordiā
vero meam nō dispergam ab eo:
neq; nocebo i veritate mea. **N**e
q; prophanaabo testamentū meū:
t que pcedunt delabijs meis nō
reprobabo. **M**agnū firmamentū: fir-
mamētū pmissiōis dei. **F**ilij b^o Baud: filij
sūt sponsi. **O**mnes ḡ christiani filij eius di-
cūtur. **M**ultū est autē quod pmissit deus:
qr si christiani: hoc est filij eius derelique-
rint inquit legē meā: **t** in iudicijs meis nō
ambulauerint: si iustificationes meas pro-
phanauerint: **t** mandata mea nō custodie-
rint: nō cōtemnā eos: neq; in perditionem
dimittā eos. **S**ed quid faciā? **V**isitabo in
virga iniquitates eorū: **t** in flagellis deli-
cta eorū. **N**on ergo tantū misericordia vo-
cantis est: sed **t** verberatīs **t** flagellantīs.
Sit itaq; manus paterna sup te: **t** si filius
bonus es: noli repellere disciplinā patris
tui. **Q**uis est em̄ filius cui nō dat disciplinā
pater eius: **D**icit disciplinā dum nō au-
ferat misericordiā. **C**edat cōtumacē: dum
tamē reddat hereditatē. **T**u si pmissa pa-
tris bene agnouisti: non tumeas flagellari
sed exheredari. **Q**uē em̄ diligit deus cor-
ripit: flagellat autē omnē filium quē reci-
pit. **P**ecator filius dēsignat flagellari:
cum sine peccato videat vnicū flagellatū.
Visitabo ergo ait in virga iniquitates co-
rum. **S**ic **t** Apostolus cōminatur. **Q**uid
vultis? **I**n virga veniāz ad vos: **A**bsit ut
dicerent pīj filij: si cū virga ventur̄ es: no-
li venire. **M**elius est em̄ erudit̄ in virga
patris: q̄ in blandimēto perire predonis.
Visitabo inquit in virga iniquitates eorū:
t in flagellis delicta eorū. **M**isericordiāz
vero meā non dispergā ab eo. **A** quo? **A**b
illo sc̄z Baud cui talia pmissi: quem vixi
in oleo sancto m̄co p̄ pticipibus suis. **A**g-
noscit̄ cū a quo nō disperget deus miseri-
cordiā suā. **N**e quis forte sollicit̄ dicat: qn̄
quidē christū dicit: a quo se misericordiāz
suām nō dispersurū esse confirmat. **Q**uid
ego peccator? **A**unqđ em̄ hoc dixit: **M**is-
ericordiā autē meā nō dispergā ab eis. **V**i-
sitabo inquit in virga iniquitates eorū: **t** in
flagellis delicta eorū. **E**xpectabas ad se-
curitatē tuā: misericordiām vero meā nō disper-
gam ab eo. **E**t quidē hoc nōnulli codices
habent: sed emēdationes nō habent: tñ **t** q̄
hoc habent nihil ab re habēt. **Q**uomō em̄
a christo misericordiā suām nō dispergit:

~~Alia lfa.~~
tautem.

Ellia lñ
t iusticias

Psalmus

¶ Numqđ īp̄e saluator corporis: vel in terra:
vel in celo peccauit: qui sedet ad dexterā eius:
et interpellat pro nobis: ¶ A christo tñ
sed a mēbris eius: a corpore eius qđ est ec-
clesia. Sicut em̄ p magno dic̄ qđ ab illo nō
dispergat misericordiam suā: quasi nō agnoscimus
vñigenitū filiū qui est in sinu patris.
Nō em̄ p persona sua ibi cōparatur homo:
sed vna persona est de⁹ et homo. Ergo ab eo
nō dispergit misericordiā suā: cū a mēbris
eius: cū ab eius corpore nō dispergit miser-
icordiā suā: in quo et ipse in terra psecutio-
nes patiebat cū iam sederet in celo: et de ce-
lo clamabat: Saule saule: nō quid psequeris
seruos meos: nec quid psequeris sanctos meos:
nec quid psequeris discipulos meos: sed qđ me psequeris: Sicut ergo cū
eum sedentē in celo nemo psequeretur cla-
mavit: quid me psequeris: cū caput mem-
bra sua cognosceret: et a cōpage corporis sui
caput caritas nō separaret: sic cū misericor-
diā suā nō dispergit ab eo: a nobis utiqz
nō dispergit qui sumus mēbra ei⁹ et corp⁹
eius: nec ideo tñ debemus securi peccare:
et puerse nobis polliceri: qm̄ q̄cquid feceris
nō perire. Sunt em̄ quedā peccata:
et quedā iniqtates: de quib⁹ quidē differē-
atqz diffinire: aut impossibile nobis est: aut
si iam esset possibile certe temporū longū es-
set. Nemo. n. pōt se dicere eē sine pctō: qr
si dixerit mentieſ. Si em̄ dixerim⁹ quia pec-
catū nō habem⁹: nosmetipsos decipim⁹: et
veritas in nobis nō est. Ergo vñlqſ p
peccati suis necessario flagellat: sed ab eo
si christian⁹ est dei misericordia nō dispergitur.
¶ plane si in tantas ieris iniqtates vt re-
pellas a te vñgā verberatis: si repellas ma-
nū flagellatis: et dī disciplina dei indigneris:
et fugias a patre cedente: et nolis eū verbe-
rantē patrē pati: qr nō parcit peccanti: tu
te alienasti ab hereditate: ip̄e te nō abiecit.
¶ nā si maneres flagellatus: nō remaneres
exheredit⁹. Misericordiā vñ inq̄t meā nō disp-
gā ab eo: neqz nocebo in vñtate mea. Ad h̄
em̄ nō disperget misericordia liberalis: vt nō no-
ceat veritas vindicatis. Neqz pphanabo
testamentū meū: et queſ pcedunt de labijs
meis nō reprobabo. Nō qr filiū ei⁹ peccat:
iō ego mēdar inueniar: pmisi facio. Po-
ne qr volūt illi etiā cū desperatione pecca-
re: et stare oīno in peccato: vt offendāt ocu-
los patris: et exhereditari mereant: nonne
ipse est de⁹: de quo dictū est: Beſ lapidib⁹
isti suscitabit filios Abrae. Itaqz dico vo-

LXXXVIII

bis fratres: multi christiā tolerabilis pec-
cant: multi flagello a peccato corrigitur: et
emendant: et sanant: multi oīno auersi du-
ra ceruice obnitētes aduersus disciplinaz
patris: et ipam oīno dei hereditatē recusant
habētes tñ signū christi: cū in tales iniqtates:
vt nō possit nisi recitari cōtra eos:
qm̄ qui talia agūt regnū dei non posside-
būt. Nō tñ ppter hos remanebit christus
sine hereditate: nō ppter paleā etiā frumē-
ta interibūt: nō ppter pisces malos nibil ex
illa sagena mittetur in vascula. Nouit do-
minus qui sunt ei⁹. Secur⁹ em̄ pmisit qui
nos aīqz essemiss pdestinavit: quos aut p
destinavit illos et vocavit: quos aut voca-
vit ipsos et iustificavit: quos aut iustifica-
vit illos et glorificavit. Decet quātū vo-
lunt despati: respondeat mēbra christi: Si
deus p nobis q̄s xtra nos: Nō ergo noce-
bit de⁹ in veritate sua: nō erit fallax: nec p
phanabit testamentū suū. Manet imobi-
le testamentū eius: qr ipse sibi psciens pde-
stinavit heredes: et que pcedunt de labijs
ei⁹ nō reprobabit. Audisti confirmationem
tuā: audi securitatē tuā: si te in mēbris chri-
sti esse cognoscis. Semel iurauit in
sancto meo si David mentiar. Ex-
pectas: vt itez iuret de⁹. Quoties iuratu-
rus est: si semel iurādo mentiſ. Unā iurati-
onē p vita nrā habuit: q̄ p nobis ad mor-
tē vnicū suū misit. Semel iurauit in sancto
meo si David mentiar. Semē eius ine-
termittū manebit. In eternū manet semē
eius: qr nouit dñs qui sunt ciuiſ. Et se-
des ei⁹ sicut sol in cōspectu meo: et
sicut luna pfecta in eternū: et testis
in celo fidelis. Sedes eius quibus do-
minaſ: in quib⁹ sedet: in quib⁹ regnat. Si
sedes ei⁹ et mēbra eius: qr etiā membra no-
stra sedes sunt capitū nostri. Videlicet quē
admodū cetera oīa membra nostra caput
portent. Caput aut ipm super se nō portat
aliqd: s ipm portat a ceteris mēbris nrīs:
q̄ si totū corpus hoīis sedes sit capitū. Se-
des ergo eius om̄is in quib⁹ regnat deus.
Sic erūt inq̄t oīs in pspectu meo sicut sol:
qr iusti fulgebunt in regno patris mei sicut
sol: sed sol spū aliter nō coporaliter: sicut lu-
cet iste de celo: quē facit oriri sup bonos et
malos: et pluit sup iustos et iniustos. Beni-
oīs iste sol in cōspectu est nō solū hoīi: ver-
etiā pecorū minutissimūqz muscarū. Qd
em̄ quorūlibet vilissimorū aīalium nō vi-
det sole istū: Et vero de isto sole quid ait:

¶psalmus

Aprie: Sicut sol in cōspectu meo. Non in cōspectu hominū: nō in cōspectu carnis: nō in cōspectu mortaliū aiālū: sed in cōspectu meo. Et sicut luna. Sed que luna: Perfecta iēt nū. Etenī t̄ si pfecta luna ista quā nouim⁹: alio die icipit minui postea q̄ pfecta fuerit. Sicut luna inquit pfecta in eternū: sic pfectetur sedes ei⁹ tanq̄ luna. Sed luna in eternū pfecta. Si sol: q̄re t̄ luna: Per lunā solent significare scripture: mortalitatē carnis hui⁹: ppter augmēta t̄ detrimenta: ppter transitoria speciem. Beniq̄z t̄ hiericho luna interpretat. Et vtiq̄z quidā qui descendebat ab hierusalē in bie racho incidit in latrones. Descēdebat em̄ ab imortalitate ad mortalitatem. Similis est ergo caro ista lune que omni tempore t̄ omni mēse patif augmēta t̄ detrimēta. Sz erit caro ista nostra in resurrectione pfecta t̄ testis i celo fidelis. Itaq̄z si in solo animo pfcieremur: tātumodo soli nos cōpararet. Rursus si in solo corpore pfcieremur: tātumodo lune nos cōparet. Sed q̄a pfciet nos deus t̄ in animo t̄ in corpore: secundū animū dictū ē: sicut sol in pspectu meo: q̄r animā nō videt nisi deus: t̄ sicut luna iam caro perfecta in eternū: in resurrectione mortuo rū: obsecro vos audite hoc itez planius: t̄ mementote. Scio em̄ quosdā intellerisse: alios vero fortasse quid dixerim adhuc inquirere. In nulla re sic contradicitur fidei christiane: q̄z in resurrectione carnis. Beniq̄z ille qui natus ē in signū cui ptradicīt: t̄ ipse carnē sua resuscitauit: vt obuiā iret cōtradicōr: t̄ q̄ posset mēbra sua sic sanare: vt ea vulnerata fuisse nō appareret: cicatrices seruauit in corpe: vt vulnus dubitationis sanaret in corde. In nulla ḡ re tā vehementer: tam p̄tinaciter: tam obnire et cōtentiose cōtradicīt fidei christiane: sicut de carnis resurrectione. Hā de animi im mortalitate multi etiā philosophi gētium multa disputauerūt: t̄ imortale esse animū humanum pluribus t̄ multiplicibus libris cōscriptū memorie reliquerūt. Cum ventū fuerit ad resurrectionē carnis nō titubāt: sed aptissime cōtradicīt: t̄ ptradictio eoꝝ talis est: vt dicāt fieri nō posse: vt caro ista terrena possit i celū ascēdere. Ideo pfecta luna ista in eternū: t̄ aduersus omnes ptra dictores testis in celo fidelis. Hec de chri sto promissa sūt: q̄z certa: q̄z firma: q̄z apta:

LXXXVIII

q̄ indubitata. Nam t̄ si quedaz sunt tecta mysterijs: qdā tñ sic manifesta: vt ex ip̄is facillime aperiāt obscura. Hec cū ita sint: videte qd sequit. Tu vero repulisti t̄ ad nihil deduxisti: diutilisti christū tuū. Auertisti testamentū serui tui: prophanasti in terra sanc titates eius. Destruxisti omnes macerias ei⁹: posuisti munitiōes eius formidine. Hiripuerūt eūdēs transeuntes viā: factus est op probruiz viciniis suis. Exaltasti dexterā inimicor̄ ei⁹: iocundasti omnes inimicos eius. Auertisti adiutoriū gladij ei⁹: t̄ non es opitular̄ ei in bello. Dissoluisti eūdē ab emūdatione: t̄ sedē ei⁹ in terra collisisti. Minulti dies t̄ sedis eius: pfudisti eum p̄fusionē. Quid est hoc: Illa omnia promisisti: tu vero ista contraria fecisti. Ubi sunt p̄missiones ad quas pauloante gaudebam⁹: de quib⁹ tāz alacriter plaudebamus: de quibus securi gratulabamur. Quasi ali⁹ pmiserit: alias euerterit. Quod mirandū est. Non ali⁹: sed tu vero: tu qui pmittebas: tu qui cōfir mabas: tu qui ppter dubitationem huma nā etiā iurabas: illa pmisisti: ista fecisti. Ubi tenebo iusurandū tuū: vbi inueniāz promissum tuū. Hec pmisisti: hec fecisti. Quid est hoc: Ita vero falsum pmitteret de⁹: aut falsū iuraret: Quare ḡ illa pmisit t̄ ista fecit. Ego dico: q̄r ista fecit vt pmis sa firmaret: Sz quis ego qui ista dico. Videamus si hoc veritas dicit: tūc nō erit in ane quod dico. David positus erat cui pmitteretur hec omnia in semine eius quod est christus impleda. Propter promissa ergo que dicta sunt ad David: expectabant homines impleri in David. Prinde ne quisq̄ christianus cū diceret de christo dixit: ali⁹ diceret: nō: sed de illo David dixit: t̄ erraret cū videret impleta oīa esse in David: destruxit ea in David: vt cū vide as ea in illo nō impleta que necesse est im pleri: queras alterū in quo ostendant ip le ri. Ita etiā dictū est de Esau t̄ Jacob: maior seruēt minori: t̄ inueniūt maiore adorātū a minore: cū scriptū sit: Major seruēt minori: vt cū in illis duob⁹ p̄cedētibus videris nō impletū: expectes duos pplos in quib⁹ impleat qd nō mendax deus pol liciet dignat. Ecce ex semine tuo dixit Da uid: ponā sup sedež tuā. Promisit ex semi

Alia l̄fa.

t despeist.

Alia l̄fa.

t sanctuarī.

Alia l̄fa.

t sepes.

t firmamentū.

Alia l̄fa.

t depinētū ei⁹

t letificasti.

Alia l̄fa.

t auxiliatus.

t Destruxisti.

t Minorasti.

t temporis.

Psalmus

ne eius in eternū aliquid: et nat⁹ est Salomon⁹:
Fact⁹ ē autē tātē sapiētie: tanteq; prudētie:
vt pmissio dei de semine David in illo pu-
tareſ ipletia. Sed cecidit Salomon⁹: et dedit
locū ſperādi christo: vt qm̄ de⁹ nec falli po-
ſet nec fallere quē ſciebat casurū: nō in eo
poneret pmissū ſuū: ſed p⁹ casum ei⁹ respi-
ceres tu deuz: et flagitaires pmissū tuū. Er-
go dñe mētū es: Nō imples qd pmissisti:
Nō exhibes qd iurasti: Forte hic dictur⁹
tibi erat dñs: Juraui quidē et pmissi: ſi uite
noluit pſeueraſe. Quid ḡ tu dñe deus: nō
pſciebas iſtum nō pſeueraſurū: Utq; ſcie-
bas. Quare ḡ in nō pſeueraſuro mibi qd
eternū eēt pmittebas: Nōne tu dixisti: Si
dereliquerint legē meam: et in iudicijſ me-
is nō ambulauerint: et mādata mea nō cu-
ſtodierint: et testamentum meum pphana-
uerit: manebit tñ pmissio mea: implebitur
iuratio mea. Semel iurauit in ſancto meo
intus in ſecreto quodā: in ipſo fonte vnde
pphete biberūt qui nobis hec eructuaue-
rūt. Semel iurauit inquit: si David menti-
ar. Exhibe ergo qd iurasti: redde qd pmi-
ſisti. Sublatū eſt de iſto David: ne expec-
taretur in iſto David. Expecta ergo quod
pmissi: nouit illud et ip̄e David. Uide em̄
quid dicat: Tu vero reppulisti et ad nibilū
deduxisti. Ergo ubi eſt quod pmissisti: Bi-
ſtulisti christū tuū. Quis tristia quedā
enumeret: in hoc tamen verbo reficit nos.
Manet oīno deus qd pmissisti: nā et chri-
ſtum tuū nō abſtulisti ſed diſtulisti. Huic
ergo David in quo ſperabant ignari pro-
missa ſua deū completerū videte quid ac-
cidit: vt pmissa dei ſirmius in alio ſperata
cōpleantur. Biſtulisti christū tuū: euertisti
testamentū ſerui tui. Ubi eſt enī testamentū
ver⁹ iudeorū: Ubi ē terra illa pmissiois: in
qua habitates peccauerūt: qua deleta mi-
grauerūt: Regnū iudeorū queris: nō eſt.
Altare iudeorū queris: nō eſt. Sacrificū
iudeorū queris: nō eſt. Sacerdotū iudeo-
rū queris: nō eſt. Euertisti testamentū ſer-
ui tui: pphanasti in terra ſanctitatē eius.
Sancta illa que habebat terrena eſſe ostē-
diſti. Beſtruxisti oēs macerias eius quib⁹
eū munieras. Quādo enī diripueretur: ni-
ſi macerie dirupte fuiffent: Poſuisti mu-
nitiones eius formidinē. Quid eſt formi-
dinē: Ut dicatur peccātib⁹: ſi de⁹ naturali
bus ramis nō ppcit: neq; tibi parcer. Bi-
ripuerunt eū omnes tranſeuntes viā: om-
nes ſclicet gentes: pviā: hoc eſt pvitam

LXXXVIII

istā tranſeuntes diripuerunt iſrael: diripue-
rūt David. Primū videte fruſtra eius in
oibus gentib⁹. Be iſlis em̄ dictū ē: Par-
tes vulpiū erunt. Reges quippe impios
vulpes appellauit ſcriptura: dolosos et ti-
midos: quos terret virtus aliena. Ideo ip-
ſe dñs cū de herode cōminante loqueret:
dicite inqt vulpi illi. Rex qui nemine ho-
minū timet ipſe vulpes nō eſt: leo ille d̄ tri-
bu Iuda: cui d̄: Aſcedisti recubēs dormi-
ſti ſicut leo. Aſtāte aſcedisti: et ptāte dormi-
ſti: qr voluisti dormiſti: qr voluisti aſcedi-
ſti. Jo in alio psalmo dicit: Ego dormiui.
Nōne plana eſt ſentētia: dormiui et ſom-
num cepti: et exurrexi: qm̄ dñs ſuſcepit me:
Quare additū eſt ego: Et cū magno pon-
dere pnuinciātū: ego dormiui. Ego dormi-
ui: illi ſeuuerūt: illi pſecuti ſūt. Sed ſi nolu-
iſſez nō dormiſſem. Ego dormiui. Ergo de
quib⁹ dictū erat: Partes vulpiū erunt: de
bis dictum eſt nūc: Biſtuluerūt eū oēs trā-
ſeuntes viam: factus eſt opprobris vicinis
ſuis. Exaltasti dexterā inimicorū eius: iocū
dasti oēs inimicos ei⁹. Aduertite iudeos:
et videte oīa impleta q̄ p̄dicta ſunt. Auertiſſi
adiutoriū gladij eius: quō ſolebat pauci-
dimicare: multos pſternere: Auertiſſi ad-
iutoriū gladij eius: et nō eſt opitulatus ei in
bello. Aherito victus: merito captus: me-
rito a regno ſuo alienat⁹: merito diſpersus.
Eam enī terrani p̄didit: p̄ qua dñm occi-
dit. Auertiſſi adiutoriū gladij ei⁹: et nō eſt
opitulatus ei in bello: Biſſoluiſſi eū ab emū
datione. Quid eſt hoc: Inter omnia ma-
la magnus hic terror. Quātū cung⁹ enī ce-
dat deus: quātū libet irascatur: quātū libet
verberet: flagellatū tñ flagellet: quez
mundet non diſſoluat ab emūdatione: ſi
enī diſſoluit ab emūdatione: iam nō habet
mundandū ſed p̄ſciendū. A qua ḡ emū-
datione diſſoluit iudeus: A fide. Ex fide
enī viuimus: et de fide dictū eſt: fide mu-
ndans corda eorū. Et quia ſola fides chri-
ſti mūdat nō credētes in christū ſoluti ſūt
ab emūdatione. Biſſoluiſſi eū ab emū
datione: et ſedem eius in terra collifisti: me-
rito et fregisti: minuisti dies ſedis eius. Pu-
tabant ſe in eternū regnaturos: minuisti di-
es ſedis eius: pſudisti eū conuifione. Hec
omnia veneſerūt iudeis: nō tñ ablato chri-
ſto: ſed dilato. Glideamus ergo utq; imple-
at deus pmissa ſua. Post hec dura que cō-
memorauit euenisse ip̄i poplo et illi regno: ne
ibi putareſ de⁹ impleuiſſe quod pmisserat:

Psalmus

Alia lta. t nō daret alterū regnum in christo: cuius
regni nō erit finis: alloquitur eū p̄pheta t
dic̄. **Quousq; domine auerter**
in finem: Forte enim nō in finē t ab ip̄is:
qr cecitas ex pte israel facta est: vt plenitu-
do gentiū intraret: t sic omnis israel salu-
ficeret. **Interea tamen:** **Exardescet sicut**
ignis iratua. **Demento que est**
substātia mea. David iste dicit positus
in carne in iudeis: positus in spe i christo:
memēto q̄ est substātia mea. Non em̄ quia
iu dei defecerūt: defecit substātia mea. Et
em̄ de illo populo virgo Maria: de virgine
Maria caro christi: t caro illa n̄ peccatrix
sed peccatorū mūdatrīx. Ibi est inquit sub-
stantia mea. Demento que est substātia
mea. Non enim oīno inter̄it radix: veniet
semē cui p̄missū est: dispositū per angelos
in manu mediatoris. Demento que ē sub-
stantia mea. **Non em̄ vane cōstituisti**
omnes filios hominū. Ecce oēs filij
hominū ierunt in vanitatē: tu tamē nō va-
ne illos cōstituisti. Cū ergo ierūt omnes fi-
lij hominū in vanitatē: quos tu non va-
ne constituisti: vnde eos mundares a va-
nitate. Nunquid nihil tibi seruasti? Illud
quod tibi seruasti vnde mundares homi-
nes a vanitate: sanctus ille tuus in eo sub-
stantia mea. Ex illo em̄ mūdat oēs q̄s nō
frustra cōstituisti a p̄pria vanitate: quibus
dicit: **Filij hoīm quisq; graues corde:** vt qd̄
diligitis vanitatē: t queritis mendacium:
Forte solliciti facti quererent a vanitate:
iueniret se vanitate inqnatos quereret vñ
mundaren̄. Succurre: fac securos. Et sci-
tote qm̄ mirificauit dñs sanctū suum: sanc-
tū suū admirabile fecit: inde oēs vanita-
tes mūdauit. Ibi est inquit substātia mea
memēto eius. Non em̄ vane cōstituisti oēs
filios hoīm. Ergo seruasti aliqd̄ vñ mūda-
ren̄. Quis est iste quē seruasti? **Quis**
est homo q̄ viuet t nō videbit mor-
tē: Ergo ille homo: q̄ viuet t non videbit
mortē: ip̄e mūdat a vanitate. Non em̄ in va-
nitate cōstituit oēs filios hoīm. Aut pōt il-
los cōtemnere q̄ fecit illos: nō eos querer-
et t nō mūdaret? Quis est hō q̄ viuet: t n̄
videbit mortē? Surgēs em̄ a mortuis iam
nō morit: t mors ei vltra nō dñabitur. Be-
niq; cū in alio psalmo scriptū legit: **Nō de**
relinques aiām meā in inferno: nec dabis
sanctū tuū videre corruptionē: assumit b̄
testimoniū apostolica disciplia: t ita in ac-
tibus aploꝝ p̄tra infideles disputabat di-

LXXXVIII

cens: **Uiri fratres scimus qr̄ David patri**
archa mortu⁹ est: t caro ei⁹ vidit corrupti-
onē. Nō ḡ de illo dictū est: Nec dabis san-
ctū tuū videre corruptionē. Si ḡ nō de il-
lo dictū est: de q̄ dictū est: **Quis est hō q̄ vi-**
uet t nō videbit mortē? Sed forte null⁹ est:
imo q̄s est vt q̄ras dictū est: n̄ vt desperes.
S̄z forte ē aliq̄s hō qui viuet: t nō videbit
mortē: non tñ dixit de christo q̄ mortu⁹ est.
Null⁹ oīno hō ē q̄ viuet t nō videbit mor-
tē: nisi q̄ iā p̄ mortalib⁹ mortu⁹ ē. Hā vt sci-
as qr̄ de illo dixit: vide quid sequit. **Quis**
est homo qui viuet t nō videbit mortē? Er-
go nunq; fuit in morte: fuit. **Quo q̄ viuet**
t nō videbit mortē? **Eruet animā suā**
de manib⁹ inferi; **Ecce vere sol⁹ oīno**
singularif solus viuit t nō videbit mortē:
t eruet aiām suā de manib⁹ inferi: qr̄ t si-
ceteri fideles eius resurget a mortuis: t vi-
uent t ipi in eternū: t nō videbūt mortē: nō
tñ animā suā ipsi eruēt de manib⁹ inferi.
Ille q̄ eruēt animā suā de manibus inferi
ip̄e eruēt aiās fideliū suor̄: ipsi se eruere nō
p̄nit. Probat quia ip̄e aiām suā eruēt: **Do-**
testate habeo ponēdi aiām meā t ptatem
habeo itez sumēdi eam: nemio tollit eam a
me: quia ego dormiui: sed ip̄e eam pono a
me: t itez sumo eā quia ip̄e est q̄ eruēt aiāz
suā de manib⁹ inferi. Sed in ipsa fide chri-
sti laboratū est aliquantūz: t diu dixerunt
gentes frēmetes qn̄ moriet t peribit nomē
ei⁹? Dropter hos ḡ iā in christū credētes:
sed aliquādiu laboraturos sequit t dicit:
Q̄ ubi sūt misericordie tue ātiq̄ do-
mine? Jam agnouim⁹ christū mūdatore: **Alia lta.**
iam tenem⁹: in quo cōples p̄missa. Exhibe
in illo qd̄ p̄missi: ip̄e ē qui viuet t non vi-
debit mortē: ip̄e ē q̄ eruēt aiām suā de ma-
nib⁹ inferi: t nos tamē adhuc laboram⁹.
Bixerūt ista martyres: quoꝝ natalicia ce-
lebram⁹. Ip̄e viuet t nō videbit mortē: ip̄e
eruēt animā suā de manib⁹ inferi: t nos p̄
p̄ te mortificamur tota die: deputati sum⁹
velut oues occisionis. **Ubi sūt misericor-**
die tue ātique domine? **Quas iurasti**
David in veritate tua. **Demento**
opprobrij seruori tuori. Jam in illo
viuente: iā in illo in celo ad dexterā patris
sedēte: opprobria obiecta sunt christianis:
crimen de christo christiani diu habuerūt.
Uidua illa pariens: t habēs filios abun-
dātiores q̄ illa q̄ habebat virum: audiuit
ignominias: audiuit opprobria: Ecclesia
mūlūcata extēdens in dexterā atq; sini-

Psalmus

stram: ignominia viduitat: sue iam non est
 memor. **M**emento dñe apud quē est abū-
 dantia suavitatis memorie tue: memento
 noli obliuisci. **Q**uid memeto: **M**emento
 opprobrii scruorū tuorū. **Q**uod cōtinui
 in sinu meo multarū gentiū. **I**bam
 inquit predicare et opprobria audiebas: et
 in sinu meo cōtinebas quā implebam. Blas-
 phemamur: rogamus: quasi purgamenta mihi
 di facti sumus: oīm peripsum. **B**iu cōtinui
 erūt christiāi opprobria ī sinu suo: in corde
 suo: nec audebant resistē cōuictiūb: anq̄
 crīmē videref respondere pagano. **A**nūc
 iam crīmē ē remanere paganū: **G**ras dñio:
 memor fuit opprobriorū nostrorū: exaltauit
 cornu christi sui: fec admirabilē apd reges
 terre. **J**ā modo nemo insultat christianis:
 aut si insultat nō publice insultat: sic loq̄
 mala vt plus timeat audiri: q̄ velit credi.
Quod p̄tanui in sinu meo multarū gentiū.
Quod exprobrauerunt inimici tui
 dñe. Et iudei et pagani: qd exprobra-
 uerūt. **Q**uid exprobrauerūt: **C**ommu-
 tationē christi tui. **H**oc exprobrauerūt:
 commutationē christi tui. **H**oc em obiece-
 runt: qz mortuus est christus: qz crucifixus ē
 christus. **Q**uid obijicit insani: **Q**uis iam
 nemo est qui obijicat: tamē si qui reliqui re-
 manserūt quid obijicis: qz mortuus est chri-
 stus. **I**lle non perimebat: sed cōmutabat.
Mortuus dicit ppter tridū. **E**cce quod
 exprobrauerūt inimici tui: nō amissionē: nō
 pditionē: sed plane cōmutationem christi
 tui. **M**utat̄ est ille a iudeis ad gētes: mutatus est
 etiā a terra in celū. **E**ant nūc vani inimici
 tui: et adbuc exprobraet cōmutationē christi
 tui. **V**tinā et ipi mutat̄ et cōmutationē chri-
 sti tui nō exprobrauit. **S**ed displicet chri-
 sti mutatio: qz ipi mutari nolit. **N**eque em ē
 illis cōmutatione: et nō timuerunt deū: qd ex-
 probrauerūt inimici tui: cōmutationē xp̄i tui.
Exprobrauerūt illi cōmutationē: tu aut qd:
Benedictionē aut dñi in eternū:
 fiat fiat. **G**ras misericordie ipius. **Q**uid dicā
 aliud: q̄ gratias gratie ipsius: **N**os enim
 gr̄as agim⁹: nō dam⁹: nec reddim⁹: nec re-
 ferim⁹: nec rependim⁹ gr̄as: sed tñ verbis
 agim⁹: retribuum⁹. **I**pse nos grati saluos
 fecit: ipse impietas nostras attendit: ipse
 nos nō eū querētes q̄siuit: iuēnit: redemit:
 liberauit a dñatu diaboli et p̄tate demoni-
 ori: alligauit nos fide mūdandos vñ sol-
 uit illos inimicos q̄ nō credit: et iō mūda-

LXXXVIII

ri nō p̄st. **D**icā q̄ remāsēt q̄cquid volvit:
 q̄tide in dies singulos mun⁹ munusq̄ rema-
 nebūt: obijciāt: irrideāt: exprobrent nō in-
 teritū: sed cōmutationē xp̄i tui: nō vidēt q̄
 cū ista dicit: deficiūt: aut nō credēdo: aut
 morēdo. **I**llorū em̄ maledictio tpalis est:
 bñdictio aut dñi iefnū: et ad p̄firmādā bñ-
 dictiōne ne q̄s timeat: fiat fiat. **I**sta l̄bscri-
 ptio ē cautiōis dñi. **S**ecuri ḡ de pmissioni
 bus eius p̄terita credam⁹: p̄fitia cognosca-
 mus: futura sperem⁹: nō nos auertat ini-
 cus a via: vt q̄ colligit nos tāq̄ pullos su-
 os sub alis suis: soueat nos: nec aberrem⁹
 a vijs ei⁹: ne accipiter ethere⁹ rapiat ipil-
 mes adbuc pullos. **N**ō em̄ de se dñ christi
 an⁹ sperare: si rult eē firm⁹: vapore mater-
 no nutriat. **I**lla ē em̄ gallina colligēs pul-
 los suos: de quo iproperat illi ciuitati infi-
 deli: bierusalē: quoties volvi colligere fili
 os tuos: tāq̄ gallina pullos suos sub alis
 suis et nolivisti: ecce relinquef vob̄ domus
 v̄ra deserta. **H**inc dictū ē: **P**osuisti muni-
 tiones ei⁹ formidinē. **Q**uia ḡ illi noluerūt
 ptegi sub alis galline hui⁹: et tale exempluz
 dedcrūt q̄ timere debeam⁹ a volatil sp̄ri-
 tib⁹ imūdies: q̄rētib⁹ q̄tide qd rapiat: intre-
 m⁹ sub alas galline h⁹ diuie sapie: qm̄ pp̄f
 pullos suos ifirmata ē v̄loq̄ ad mortē: ame-
 mus dñm deū nostrū: amem⁹ eccliam ei⁹:
 illū sicut patrē: istā sicut matrē: illū sicut do-
 minisi: hāc sicut ancillā eius: qz filij ancille
 ipius sum⁹. **G**z matrimonii h magna cari-
 tate cōpagnaf. **N**emo offendit vñū et pro-
 meret alter⁹. **N**emo dicat ad idola qdē va-
 do: arrepticis quidē et sortilegos p̄sulo: si
 tñ dei ecclesiā nō relinquo: catholic⁹ sum.
Tenens matrē: offendis patrē. **A**lius itez
 dicit: **A**bsit a me: nō cōsulo sortilegum: nō
 quero arrepticū: nō q̄ro diuinatides sacri-
 legas: nō eo ad adorāda demonia: nō ser-
 uio lapidibus: sed tñ in pte Bonati sum.
Quid tibi pdest nō offensus pater: q̄ offe-
 saz vēdicas matrē: **Q**uid pdest: si dñm cō-
 fiteris: desi honoras: ipm p̄dicas: filiuz ei⁹
 agnoscis: sedentē ad patris dexterā p̄site-
 ris: et blasphemas eccliam ei⁹. **N**ō te corri-
 git exempla hūani p̄iugñ: **S**i haberes ali-
 quē patronū: cui q̄tide obseq̄rēris: cui⁹ li-
 mina seruēdo p̄tereres: quē q̄tide nō di-
 co salutares: sed et adorares: cui impende-
 res fidelia obsequia: si vnuz crīmē de eius
 cōiuge diceres: nūqd domuz ei⁹ intrares:
Attendite ḡ carissimi: tenete oēs vñanumi-
 ter deū patrē et matrē ecclesiāz. **M**atalicia

Psalmus

sc̄tōꝝ cū sobrietate celebrate: vt imitemur eos q̄ p̄cesserūt: t̄ gaudeat de vobis q̄ orāt p̄vobis: vt benedictio dñi in eternū mane at sup̄ vos: fiat fiat.

Explicit Trac. de ps. LXXXVIII.

Incipit Trac. de ps. LXXXIX.

Ratio Moysi hoīs dei. Pre
o notat psalm⁹ iste: q̄ quē hoīs suū
de⁹ legē dedit p̄plo suo: quē q̄ eūdē
hoīem suū de domo seruitū liberās: q̄ dra
ginta ānis p̄ heremū durit. Fuit ḡ Moīy
les mīster veteris testamēti: t̄ p̄pba noui te
stamēti. Qia q̄ppe illa in figura p̄tingebāt
in illis: sic ait Ap̄lus: Scripta sunt aut ad
correptionē n̄rāni: in q̄s finis sc̄lōꝝ obue
nit. Sc̄dū hāc ḡ disp̄sationē q̄ facta est p̄
Moīyse: sp̄icidus ē psalm⁹ iste: q̄ ex ei⁹
oratōe titulū accepit. **Expositio psalmi.**

Dñe; inq̄t: refugiū tū fact⁹ es
nob̄: in generatiōe ⁊ t̄ gene
rationē. Sive in oī gnātiōe: sive
in duab⁹ vetere ⁊ noua: q̄ sicut dixi: mīster
fuit ille testamēti p̄tinēti ad gnātiōne ve
terē: t̄ p̄pba testamēti p̄tinēti ad gnātiōne
nouā. Lui⁹ testamēti sp̄osor: sponsusq̄s cō
mūgh qđ de illa gnātiōne sortit⁹ est: ait ipse
Jesus: Si crederet̄ Moīyli credētis ⁊ mi
hi: de me em̄ ille scripsit. Nō em̄ credēdūt
est ab ip̄o oīno Moīyse istuz psalmū fuisse
p̄scriptū: q̄ ullis ei⁹ l̄ris indu⁹ nō est: in qui
bus ei⁹ cātica scripta sunt: sed alicui⁹ signifi
catiōis ḡra tā magni meriti serui dei nomine
adhibitū est: ex q̄ dirigere legētis vel au
diētis intētio. Fact⁹ es inq̄t nob̄ dñe refu
giū in gnātiōe ⁊ generationē. Quale autē
refugiū fact⁹ sit: qm̄ sc̄z nob̄ cepit eē qđ nō
erat: id ē refugiū. Nō aut̄ ip̄e nō erat aīq̄s
nob̄is eē refugiū: secur⁹ adiunxit. **D**ri
usq̄ motes fierēt ⁊ formaret terra
⁊ orbis terre: ⁊ a sc̄lo v̄sc̄q̄ in seculū
tū es⁹. Tu ḡ qui sp̄ es: ⁊ aīq̄s essentius
⁊ aīq̄s mūdus esset: refugiū ex q̄ ad te con
uersi sum⁹ fact⁹ es nobis. Nō nūbi ait vi
det v̄tūq̄ intelligendū qđ ait: Prūsc̄q̄
mōtes fierēt ⁊ formaret terra: vel sicut alii
codices habēt: qđ de v̄no v̄bo greco exp̄s
sū est: fingeret terra. Mōtes quippe p̄tes
terre sūt altiores: ⁊ v̄tūq̄ si anteq̄s formaret
terra de⁹ est: a q̄ terra formata est: qđ mag
nū de mōtib⁹ vel q̄buslibet alijs ei⁹ p̄tib⁹
dic̄t: cuž sit de⁹ nō solū aī terrā: s̄ t̄ aī ce
lū ⁊ terrā: ⁊ ante oēm corpālē ⁊ sp̄sialē. cre
aturā. Sz nimirū v̄niuerſa creatura rōnāl
bac differētia fortasse distincta ē: vt mon

LXXXIX

tiū noīe significant celitudīes āgeloꝝ: ⁊
tre noīe būlitas hoīm. Et iō ūis oīa q̄
creata sūt nō icōgrue: vel facta: vel forma
ta dicant̄: t̄ si verboꝝ istoꝝ est vlla p̄rie
tas facti sūt angeli: qui cūm eidēm celesti
bus enumeraren̄ opib⁹: ita enumeratio ip
sa p̄clusa ē: Ip̄e dirūt ⁊ facta sūt: ip̄e māda
uit ⁊ creata sūt. Un̄ aīt hō ūm corp⁹ fieret
terra formata ē. Nā hoc verbo ūptura vti
tur: vbi legim⁹: Cel̄ finxit de⁹: vel formauit
de⁹ hoīem de limo terre. Ergo p̄iusq̄ fie
rent ea q̄ in creatura tua sūma atq̄ magna
sūt. Quid em̄ magis rōnali celestiq̄s crea
tura: ⁊ p̄usq̄ fingeret terra: vt eēt qui te ag
nosceret ⁊ laudaret in terra: ⁊ h̄ p̄az est: q̄
ista ceperit sive in tpe: sive cū tpe: h̄ a secu
lo: ⁊ v̄sc̄q̄ in seculū tū es. Qd̄ p̄ueniēn⁹ di
ceret: ab eterno in eterno. Nō eīt a seculo
de⁹: q̄ est aī secula: aut v̄sc̄q̄ in seculū: cui⁹
est finis: cū sit ille sine fine: h̄ ex ābiguo ver
bo greco fit plētūq̄ in scripturis: vt vel se
culū p̄ eterno: vel eternū p̄ seculo ponat la
tin⁹ interpres. Optime aut̄ nō ait a seculo
tū fecisti: ⁊ v̄sc̄q̄ in seculū tū eris: sed p̄ntis
significationis verbū posuit: insinuās dei
substantiā omnū incōmutabilē: vbi nō
est sūt ⁊ erit: sed t̄mō est. Un̄ dictu⁹ est:
Ego sum q̄ suz: ⁊ q̄ est misit me ad vos: Et
mutabis ea ⁊ mutabūtur: tu aīt idē ip̄e es
⁊ anni tui nō deficiēt. Ecce q̄ eternitas fac
ta est nob̄is refugiū: vt in ea māsuri: ad eā
de hac tēpis mutabilitate fugiam⁹. Sz qm̄
ci hic sum⁹ in magnis ⁊ multis tēptationi
bus viuimus: quib⁹ ne auertamur ab isto
refugio metuendū ē: intueamur qđ p̄sequi
ter oratio poscat hoīs dei. **H**e auer
tas hoīez in būlitate: Id ē ne a tuis
eternis atq̄ sublimib⁹ hō auersus tēpalia
p̄cupiscat: sapiatq̄ terrena. Et hoc a deo
petit qđ de⁹ ip̄e p̄cipit: simili oīno sentētia
qua ī oratōe dicim⁹: Ne nos inferas in tē
ptationē. Beniq̄ ⁊ hic adiūgit. **E**t dixi
st̄ tū uertimini filiū hoīm. Tāq̄ di
ceret: hoc a te peto quod ip̄e iussisti: dans
ei⁹ grātie gloriā: vt qui gloriāt in domino
glorietur: sine cuius adiutorio per arbitriū
volūtatis temptationis huius vite supera
re non possumus. Ne auertas inquit ho
minem in būlitatē: ⁊ tamen tū diristi:
Conuertimini filiū hominū. Sed da quod
iussisti: precē petentis exaudiendo: vel ad
iuuando volentis fidem. **Q**uoniam
mille anni ante oculos tuos: tanq̄
dies hesterna que p̄terijt. Iō debe